Çal??ma Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i / Ö?renci Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çal??ma Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i / Ö?renci Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18333

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çal??ma Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i / Ö?renci Formu (ÇBDÖ/Ö?RF), ö?rencilerin ders çal??ma süreçlerinde sergiledikleri becerileri sistematik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Kaner ve Kesikta? (2008) taraf?ndan geli?tirilen ve ö?renci, ana-baba ve ö?retmen formlar?ndan olu?an kapsaml? bir de?erlendirme setinin parças?d?r. Ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin **ders çal??ma becerileri**ndeki yeterlilik düzeylerini belirleyerek, e?itimsel müdahale ihtiyaçlar?n? tespit etmektir.

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, kapsaml? **psikometrik özellikleri**n incelenmesini içermektedir. Yap?lan analizler, ölçe?in alt? boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi?; güvenirlik çal??malar? ise tatmin edici düzeyde iç tutarl?l?k ve test-tekrar test katsay?lar? sa?lam??t?r. Bu form, 3'lü bir derecelendirme sistemi kullan?larak ö?rencilerin kendi becerilerini rapor etmelerine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Çal??ma Becerileri, Ö?renci Formu, Psikometrik Özellikler, E?itim Psikolojisi, Faktör Analizi, Güvenirlik, Yap? Geçerli?i, Sema Kaner.

Yazarlar

Sema Kaner, A. D. Kesikta?.

Amaç

Çal??ma Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i / Ö?renci Formu'nun temel amac?, ö?rencilerin **ders çal??ma al??kanl?klar?**n?, motivasyonlar?n? ve ö?renme stratejilerini objektif ve yap?land?r?lm?? bir biçimde de?erlendirmektir. Bu, ö?rencinin akademik ba?ar?s?n? do?rudan etkileyen davran??sal ve bili?sel becerilerin tespit edilmesine yard?mc? olur.

Ölçek, yaln?zca bir tan? arac? olmakla kalmaz, ayn? zamanda e?itimcilere ve dan??manlara ö?rencilerin hangi çal??ma becerileri alanlar?nda (örne?in, zaman yönetimi, not alma, s?navlara haz?rlanma) deste?e ihtiyac? oldu?unu belirlemek için somut veriler sunar. Bu form, ö?rencilerin kendilerini de?erlendirmesine dayand???ndan, öz-fark?ndal?k geli?imine de katk?da bulunur.

Yap?

ÇBDÖ/Ö?RF, **Ders Çal??ma Becerileri** yap?s?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yap?, tek bir genel beceri olarak de?il, birbiriyle ili?kili ancak ayr???k alt boyutlardan olu?an çok boyutlu bir sistem olarak ele al?nm??t?r. Yap?lan Faktör Analizi çal??malar? sonucunda ölçe?in alt? temel

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutu temsil etti?i görülmü?tür.

Bu alt boyutlar, ö?rencilerin ö?renme sürecinde kulland?klar? çe?itli stratejileri kapsamaktad?r. Bu stratejiler genellikle planlama, uygulama, ortam düzenlemesi ve bili?sel süreçleri yönetme gibi alanlara odaklanmaktad?r. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, çal??ma becerilerinin karma??kl???n? ve farkl? bile?enlerden olu?tu?unu yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in **yap? geçerli?ini** s?namak amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (TBA) teknikleri kullan?lm??t?r. ?lk analizlerde özde?erleri 1.00'in üzerinde olan 21 faktör belirlenmi?tir. Ancak bu faktörlerin teorik olarak anlamland?r?lamamas? üzerine, analizler farkl? faktör say?lar?na göre yinelenmi?tir.

Tekrarlanan analizler ve uzman görü?leri sonucunda, ölçe?in psikometrik aç?dan en uygun ve teorik olarak anlaml? yap?s?n?n **6 boyutlu** oldu?u izlenimi edinilmi?tir. Bu do?rultuda TBA, 6 faktöre göre yeniden tekrarlanm?? ve faktör yüklerinin daha temiz bir da??l?m?n? sa?lamak amac?yla **varimaks dik döndürme** yöntemi kullan?larak analizlere devam edilmi?tir. Bu süreç, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu, sa?lam bir iç yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

ÇBDÖ/Ö?RF'nin güvenirli?i, çe?itli istatistiksel yöntemlerle detayl?ca incelenmi?tir. Bu amaçla, **iç tutarl?l?k** (Cronbach Alpha katsay?s?), iki yar?m güvenirlik ve test-tekrar test güvenirlik katsay?lar? hesaplanm??t?r.

Elde edilen güvenirlik katsay?lar?, ölçek sisteminin genel olarak yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir. ÇBDÖ/Ö?RF ve di?er formlar için hesaplanan **Cronbach Alpha** katsay?lar? 0.59 ile 0.92 aras?nda de?i?mektedir; bu geni? aral?k, alt ölçeklerin farkl? tutarl?l?k düzeylerine sahip oldu?unu i?aret ederken, genel ölçek yap?s?n?n güçlü oldu?unu gösterir. ?ki yar?m güvenirlik katsay?lar? 0.61 ile 0.89 aras?nda, **test-tekrar test güvenirlik katsay?lar?** ise 0.47 ile 0.90 aras?nda bulunmu?tur. Bu bulgular, ölçe?in zaman içinde kararl? ölçümler yapma yetene?ine sahip oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini belirlemek için uygulanan **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (TBA)**, ölçek geli?tirme sürecinin kritik bir a?amas?n? olu?turmu?tur. Ba?lang?çta 21 özde?eri 1.00'in üzerinde faktörün ortaya ç?kmas?, ölçek maddelerinin karma??k bir yap? sergiledi?ini göstermi?tir.

Ara?t?rmac?lar, bu karma??k yap?y? teorik çerçeveye oturtmak ve anlaml? boyutlar elde etmek

için analizleri tekrarlam??lard?r. Sonuç olarak, alt? faktörlü bir modelin en uygun oldu?u belirlenmi?tir. Bu alt? faktörlü yap?n?n nihai olarak belirlenmesinde, faktörlerin birbirinden ba??ms?z olmas?n? sa?lamak amac?yla **varimaks dik döndürme** yöntemi kullan?lm??t?r. Bu yöntem, her maddenin yaln?zca bir faktöre yüksek yük vermesini sa?layarak, alt boyutlar?n net bir ?ekilde ayr??mas?na yard?mc? olmu?tur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Öz Bildirim (Self-Report) Ölçe?i

Dil: Türkçe

Derecelendirme: 3'lü Derecelendirme (Örne?in: Hiçbir zaman, Bazen, Her zaman)

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (?lkokul, ortaokul ve lise ö?rencileri için uygun oldu?u varsay?lmaktad?r.)

Ya? Grubu: E?itim ça??ndaki çocuklar ve gençler.

Popülasyon Detaylar?: Ders çal??ma becerilerini de?erlendirme ihtiyac? olan tüm e?itim seviyelerindeki ö?renciler.

Test Metodolojisi: Ka??t-kalem veya dijital uygulama yöntemiyle bireysel ya da grupça uygulanabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2008 (Psikometrik özelliklerin yay?nland??? y?l.)

Sorumlu Yazar ?leti?im: semakaner@gmail.com

Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için telif hakk? ve izin durumlar? ilgili yazara ba?vurularak netle?tirilmelidir.

Kaynaklar

Kaner S. ve Kesikta?, A. D. (2008). Ders Çal??ma Becerileri Ölçe?i ana-baba, ö?retmen ve ö?renci formlar?n?n psikometrik özellikleri. *Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 41*(2), 293-321.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Makalenin orijinal ba?lant?s? burada bulunabilir: dergiler.ankara.edu.tr
Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: calisma-becerilerini-de?erlendirme-olcegi-ogrenci-formu-toad.pdf

Çal??ma Becerilerini De?erlendirme Ölçe?i / Ö?renci Formu Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içeri?inde ölçe?in maddeleri (sorular?) yer almamaktad?r. Maddelerin tamam?na, yukar?da belirtilen akademik makale veya sorumlu yazar üzerinden eri?im sa?lanmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM